

รายวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รหัสวิชา ว15101   ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง เมฆ หมอก น้ำค้าง และน้ำค้างแข็ง
เกิดขึ้นได้อย่างไร (3)

ครูผู้สอน ครูกชกร ช่างทอง

เมฆ หมอก น้ำค้าง และน้ำค้างแข็ง
เกิดขึ้นได้อย่างไร (3)

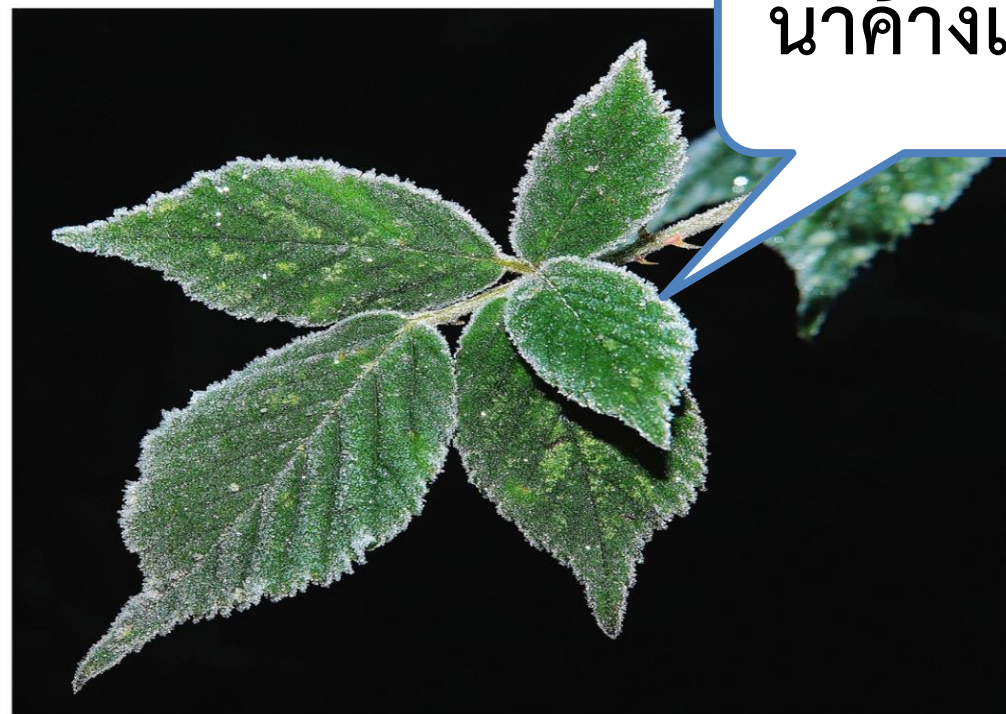
นักเรียนคาดการณ์กระบวนการเกิดน้ำค้าง และน้ำค้างแข็งว่าอย่างไร

น้ำค้าง

ภาพโดย kie-ker จาก pixabay

น้ำค้างแข็ง

ภาพโดย Kapa65 จาก pixabay

นักเรียนคิดว่ากระบวนการเกิดน้ำค้างและ
น้ำค้างแข็งเหมือนและแตกต่างกันอย่างไร

นักเรียนออกแบบในการหาคำตอบอย่างไร

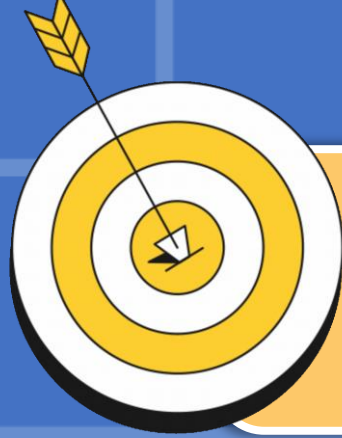

กิจกรรมที่ 1

เมฆ หมอก น้ำค้างและน้ำค้างแข็ง
เกิดขึ้นได้อย่างไร

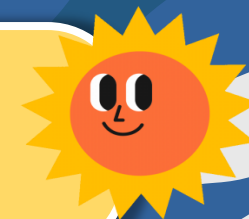

จุดประสงค์

อธิบายเกี่ยวกับกระบวนการเกิดน้ำค้าง
และน้ำค้างแข็ง

กิจกรรม เมฆ หมอก น้ำค้างและน้ำค้างแข็ง เกิดขึ้นได้อย่างไร

18

กิจกรรมที่ 1 เมฆ หมอก น้ำค้าง และน้ำค้างแข็ง เกิดขึ้นได้อย่างไร

สมรรถนะที่ต้องการให้เกิด

1. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการค้นหาข้อมูลและอธิบายประเด็นสำคัญจากข้อมูลที่สืบค้นได้เกี่ยวกับกระบวนการเกิดเมฆและหมอกอย่างเป็นเหตุเป็นผลเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ
2. สร้างแบบจำลองเกี่ยวกับกระบวนการเกิดเมฆและหมอก โดยใช้ข้อมูลที่รวบรวมได้ ประเมินความสมเหตุสมผลของแบบจำลองอธิบายกระบวนการเกิดเมฆและหมอกได้
3. วิเคราะห์สถานการณ์และคาดการณ์กระบวนการเกิดน้ำค้างและน้ำค้างแข็ง ออกแบบวิธีการตรวจสอบการคาดการณ์ โดยใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง
4. ร่วมกันตรวจสอบการคาดการณ์ตามวิธีที่ออกแบบเพื่อลงข้อสรุปและเปรียบเทียบกระบวนการเกิดน้ำค้างและน้ำค้างแข็ง

วัสดุ-อุปกรณ์

1. อุปกรณ์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต เช่น สมาร์ทโฟน หรือแท็บเล็ต
2. วัสดุ อุปกรณ์ขึ้นอยู่กับการออกแบบแบบจำลองและวิธีการของนักเรียน

วิธีทำ

ตอนที่ 1

1. แต่ละกลุ่มรวบรวมข้อมูล เรื่อง กระบวนการเกิดเมฆและหมอก บันทึกผล
2. แต่ละกลุ่มร่วมกันออกแบบแบบจำลองเพื่อใช้อธิบายกระบวนการเกิดเมฆและหมอก บันทึกผล และสร้างแบบจำลองตามที่ออกแบบไว้

19

3. แต่ละกลุ่มใช้แบบจำลองที่สร้างขึ้นมาอธิบายเกี่ยวกับกระบวนการเกิดเมฆและหมอก และตัดสินใจเลือกแบบจำลอง 1 แบบจำลอง ที่อธิบายกระบวนการเกิดเมฆและหมอก พร้อมประเมินความสมเหตุสมผลที่เลือกแบบจำลองนั้น
4. ร่วมกันอภิปรายเปรียบเทียบและลงข้อสรุปเกี่ยวกับกระบวนการเกิดเมฆและหมอก

ตอนที่ 2

1. อ่านสถานการณ์เกี่ยวกับน้ำค้างและน้ำค้างแข็ง ตอบคำถาม และร่วมกันคาดการณ์กระบวนการเกิดน้ำค้างและน้ำค้างแข็งจากสถานการณ์
2. ออกแบบวิธีการตรวจสอบการคาดการณ์กระบวนการเกิดน้ำค้างและน้ำค้างแข็ง โดยอาจสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมได้
3. ลงมือทำตามการออกแบบ บันทึกผล และนำเสนอ
4. ร่วมกันอภิปรายเปรียบเทียบและลงข้อสรุปเกี่ยวกับกระบวนการเกิดน้ำค้างและน้ำค้างแข็ง

หน้าที่ 18-19

วิธีทำ

3. ลงมือทำตามการออกแบบ บันทึกผล และนำเสนอ

วิธีทำ

4. ร่วมกันอภิปรายเปรียบเทียบและลงข้อสรุปเกี่ยวกับ
กระบวนการเกิดน้ำค้างและน้ำค้างแข็ง

กิจกรรมปลายทางในวันนี้

คำชี้แจงในการทำกิจกรรมนักเรียน

1. นักเรียนทำการตรวจสอบการคาดการณ์ตามวิธีที่ออกแบบไว้
2. นักเรียนนำเสนอผลการตรวจสอบการคาดการณ์

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง การทำกิจกรรม

1. ครูคอยให้ความช่วยเหลือแนะนำนักเรียนหรือตอบข้อสงสัยเมื่อนักเรียนซักถาม
2. ครูเสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการตรวจสอบหรือผลการคาดการณ์

นำเสนอผลการตรวจสอบ

การคาดการณ์

อภิปรายผลการสังเกตจากการตรวจสอบ
กับการคาดการณ์

1. ผลการสังเกตจากการตรวจสอบกับการคาดการณ์
เหมือนกันหรือไม่ อย่างไร

ตอบตามการสังเกตของนักเรียน

---

2. วิธีการตรวจสอบและผลการสังเกตของนักเรียน
เป็นไปตามที่ออกแบบไว้หรือไม่ อย่างไร

ตอบตามการออกแบบของนักเรียน

---

3. วิธีการที่ออกแบบของนักเรียนสามารถแสดงกระบวนการเกิดน้ำค้างและน้ำค้างแข็งได้หรือไม่ อย่างไร

ตอบตามการออกแบบของนักเรียน

---

4. นักเรียนต้องการจะปรับปรุงวิธีการที่ออกแบบไว้
หรือไม่ อย่างไร

ตอบตามการออกแบบของนักเรียน

---

5. น้ำค้างและน้ำค้างแข็งมีลักษณะอย่างไร

น้ำค้างมีลักษณะเป็นหยดน้ำ

ภาพโดย kie-ker จาก pixabay

น้ำค้างแข็งมีลักษณะเป็นหยดน้ำที่แข็ง
หรือมีลักษณะเป็นเกล็ดน้ำแข็ง

ภาพโดย Kapa65 จาก pixabay

6. น้ำค้างและน้ำค้างแข็งเกิดขึ้นได้อย่างไร

การเกิดน้ำค้าง

ไอน้ำในอากาศสูญเสียความร้อน
หรือมีอุณหภูมิต่ำ

เกิดการควบแน่น

ละอองน้ำที่รวมตัวเป็นหยดน้ำ
เกาะบนพื้นผิววัตถุใกล้พื้นโลก

การเกิดน้ำค้างแข็ง

ไอน้ำในอากาศสูญเสียความร้อน
หรือมีอุณหภูมิต่ำ

เกิดการควบแน่น

ละอองน้ำที่รวมตัวเป็นหยดน้ำ
เกาะบนพื้นผิววัตถุใกล้พื้นโลก

ละอองน้ำเกาะบนพื้นผิววัตถุ
ใกล้พื้นโลกได้รับอุณหภูมิต่ำกว่า
0 องศาเซลเซียส

เป็นหยดน้ำที่แข็งหรือมีลักษณะ
เป็นเกล็ดน้ำแข็งเกาะบนพื้นผิว
วัตถุใกล้พื้นโลก

เกิดการแข็งตัว

7. การเกิดน้ำค้างและน้ำค้างแข็งมีการเปลี่ยนสถานะเกิดขึ้นหรือไม่ อย่างไร

การเกิดน้ำค้างและน้ำค้างแข็งมีการเปลี่ยนสถานะเกิดขึ้น

น้ำค้างมีการเปลี่ยนสถานะจากแก๊สเป็นของเหลว

ส่วนน้ำค้างแข็งมีการเปลี่ยนสถานะจากแก๊สเป็นของเหลว และจากของเหลวเป็นของแข็ง

กระบวนการเกิดน้ำค้ำและน้ำค้ำแข็งเหมือน และแตกต่างกันอย่างไร

น้ำค้ำ

น้ำค้ำแข็ง

สถานะของเหลว

เกิดจากไอน้ำใน
อากาศที่มีอุณหภูมิต่ำ
จนเกิดการควบแน่น
เป็นละอองน้ำที่รวมตัว
เกาะบนพื้นผิววัตถุ
ใกล้พื้นโลก

สถานะของแข็ง
เนื่องจากเกิดการเปลี่ยน
สถานะ จากหยดน้ำ
ซึ่งเป็นของเหลวเปลี่ยน
เป็นเกล็ดน้ำแข็งซึ่งมี
สถานะของแข็ง

สรุปกิจกรรม

น้ำค้างและน้ำค้างแข็งเกิดจากไอน้ำควบแน่นเป็น
ละอองน้ำเกาะอยู่ที่พื้นผิววัตถุใกล้โลก แต่ถ้าอุณหภูมิ
บริเวณนั้นต่ำกว่า 0 องศาเซลเซียส น้ำค้างจะเปลี่ยน
สถานะกลายเป็นน้ำค้างแข็ง

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

ฝน หิมะ และลูกเห็บ เกิดขึ้นได้อย่างไร

(1)

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. **ใบงาน** เรื่อง ฝน หิมะ และลูกเห็บ
2. อุปกรณ์ที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต เช่น สมาร์ทโฟน
หรือแท็บเล็ต

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th